

Doğal Kaynak Zenginliğinin Bir Sorun Haline Dönüşmesinde Rol Oynayan Etkenler Nelerdir?¹

What is the Problem with Natural Resource Wealth?

Yazarlar: M. Humphreys, J.D. Sachs, J.E. Stiglitz

Çeviri: Harun Bal², Emrah Eray Akça³, Burhan Biçer⁴

ÖZET

Petrol ve doğal gaz başta olmak üzere doğal kaynaklara bolca sahip ülkelerin ekonomik ve sosyal açıdan diğer ülkelere göre daha iyi durumda olmaları beklenmesine karşın, genellikle tersi bir durum sergilemeleri söz konusudur. İktisatçıların "kaynak talihsizliği" olarak adlandırdıkları bu durum uzunca bir süredir analizlere konu olmakta ve olası nedenleri açıklanmaya çalışılmaktadır. Bu çalışmada temel olarak doğal kaynaklardan elde edilen gelirlerin ne zaman ve nasıl harcanması gerektiği konusunda alınacak ekonomik ve politik kararlar ve kaynakların çıkarımı konusunda uluslararası şirketlerle yapılan görüşmelerin içeriği üzerinde durulmaktadır. Çalışmadan elde edilen genel sonuçlar, zengin petrol ve doğalgaz donanımının yol açtığı arzu edilmeyen sonuçların nedenlerini ve bu olumsuz sonuçların nasıl bertaraf edilebileceği konusunda atılması gereken adımları ortaya koymaktadır. Doğal kaynaklardan elde edilecek gelirlerin gelecekte karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olacağı düşünülen alanların teşvik edilmesi amacıyla bu alanlara aktarılması kaynak talihsizliğinden kaçınma bağlamında büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kaynak Talihsizliği, Petrol Gelirleri, Gelişmekte Olan Ülkeler.

ABSTRACT

Although countries which abundantly have natural resources as oil and natural gas are expected to be better off than other countries in terms of economic and social aspects, the opposite situation occurs in general. The situation which is termed as "resource curse" by economists has been discussed and probable causes have been explained for so long in literature. Present study mainly focuses on the economical and political decisions to make about when and how to use the revenue that natural resources generate and the content of negotiations with international corporations. Results from the study generally produce the causes for undesired outcomes of being resource-rich and suggest which actions to be taken to eliminate these adverse outcomes. In order to avoid the resource curse it is of vital importance to transfer income acquired from resources to the fields which are thought to have comparative advantage in the future.

Keywords: Resource Curse, Oil Revenues, Developing Countries.

¹ Columbia University Press tarafından 2007 yılında yayınlanan Editörlüğünü M.Humphreys, J.D. Sachs ve J.E. Stiglitz'in yaptığı *Escaping the Resource Curse* başlıklı kitabın 1-21 arasında yer alan "What is the Problem with Natural Resource Wealth?" başlıklı birinci bölümü.

² Prof.Dr., Çukurova Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, harunbal@cu.edu.tr

³ Araş.Gör., Çukurova Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, ekaca@cu.edu.tr

⁴ Araş.Gör., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, burhanbicer@osmaniye.edu.tr